Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St, Jersey City, N J 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 203. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 25-го ЖОВТНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 25, 1983 No. 203. VOL. XC.

Д-Р М. КУРОПАСЬ ІМЕНОВАНИЙ ЧЛЕНОМ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РАДИ

Чікаго, Ілл. — Заступник головного предсідника УНСоюзу д-р Мирон Куропась і колишній особливий дорадник президента. Джеральда Форда для етнічних справ став одним із 25-ти членів Консультативної Ради сен. Чарлза Персі в релігійних питаннях у Східній Европі та СССР. Як відомо, сен. Ч. Песі є головою Комісії закордонних зв'язків в Сенаті ЗСА. Покликана ним тепер Рада має йому допомогти у розгляді релігійних питань.

Д-р М. Куропась

Почесним головою Ради став, колишній президент Джерралд Форд, а членами є теж колишні державні секретарі Віллям Роджерс, Дін Раск і Александер М. Гейг, як також кардинал Чікаґо Джозеф Бернардін та Альфонзо Мазевскі, голова Американсько-Польського Конгресу.

Перше публічне переслухання Консультативної ради відбудеться в середу, 9-го листопада, від год. 9-ої ранку до 12-ої полудня в Чікаґо у будинку ім. Ключинскі, кімната ч. 232. Д-р М. Куропась буде зізнавати про людські права в Східній Европі, а особливо в Україні.

Чергові переслухання від буватимуться у Вашінгтоні перед Комісією закордонних зв'язків.

20-РІЧЧЯ ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКА ТА ІНШІ АКТУАЛЬНІ СПРАВИ БУЛИ ТЕМОЮ НАРАД ПРЕЗИДІЇ УАКР

Ню Йорк, Н. Й. (О.К.). — Тут, у власному приміщенні в Народному Домі, відбулося в середу, 19-го жовтня ц.р., перше засідання президії Української Американської Координаційної Ради, після переобрання її на Крайовій конференції в суботу, 1-го жовтня ц.р., у Вашінгтоні.

Як відомо, основуючі збори УАКР переведено в Ню Йорку у навечір'я відзначувань 50-річчя Великого голоду у Савт Бавнд Бруку, 14-го травня ц.р.

Президіяльне засідання в середу, 19-го жовтня ц.р., провадив голова Ради д-р Іван Флис, який в першу чергу висловив признання і подяку для Громадського Комітету Меморіяльної маніфестації у Вашінгтоні, а особливо його відділові у столиці країни, який найбільше причинився до успіху тих величавих імпрез.

Голова з вдоволенням також підкреслив, що на Крайовій конференції УАКР 1-го жовтня у Вашінгтоні взяло участь 122 особи з 31 організації, які у перебігу ділових і дружних нарад переобрали та доповнили склад Президії УАКР і дали її повне вотум довір'я для дальшої праці.

У зв'язку з тим д-р І. Флис представив як перше почесне завдання для Президії УАКР підготовити і перевести на широкій громадській базі відзначення 20-річчя відкриття пам'ятника Тараса Шевченка у Вашінгтоні. Пам'ятник цей є місцем постійних відвідувань українців, а в навечір'я Меморіяльної маніфестації відбулося біля нього багатолюдне зібрання, на якому заслухали палких слів молодого активного члена ОДУМ-у Андрія Шевченка та кількох свідків голоду.

Після відчитання на засіданні президії УАКР листа Головного Уряду УНС у справі 20-річчя відкриття пам'ятника Т. Шевченка присутні одноголосно рішили прийняти пропозицію Головного Уряду УНС і негайно братися до праці над гідною підготовою таких святкувань, зв'язаних із відповідними протестами проти посиленої тепер русифікації, використовуючи при тому досвід і можливості вашінгтонського комітету вшанування жертв Великого голоду.

Як дальший крок до того рішено звернутися до членів Вашінгтонського Комітету з проханням про дальшу співпрацю.

Присутні члени Президії УАКР ствердили необхідність бюра УАКР в Ню Йорку із директором канцелярії, якого вже шукається, для скріплення і поширення праці, а особливо зв'язку з усіми організаціями, що приступили до УАКР. Для виконання цих завдань присутні встановили текст звернення до громади, як теж тимчасову висоту членських вкладок.

Намічено також делегатів УАКР на IV СКВУ.

Присутні обрали також своїм представником на найближчі громадські святкування — відслонення пам'ятника Митрополитові В. Липківському і 25-річчя заснування Української Католицької Митрополії у ЗСА, д-р Юрія Солтиса, члена Президії УАКР.

Обговорення конкретних завдань, які поставила собі Президія, закінчили це перше ділове засідання; чергове засідання відбудеться в середу, 16-го листопада ц.р.

В БЕЙРУТІ ЗГИНУЛИ СОТНІ АМЕРИКАНСЬКИХ І ФРАНЦУЗЬКИХ ВОЯКІВ

Бейрут, Ливан. — Терорист-самовбивця на вантажній машині, наповненій вибуховими матеріялами, повною швидкістю в'їхав у будинок головної квартири американської морської піхоти на бейрутському летовищі, вбиваючи понад 160 і поранивши 75 осіб.

Майже одночасно інша вантажна машина з динамітом висадила в повітря бараки французьких парашутистів три милі на північ. Згідно з даними ливанської цивільної оборони понад 40 французьких парашутистів були вбиті, а щонайменше 12 поранені, інші понад 50 похоронені під развалинами будинку.

Це найбільше число американських вояків, які загинули в одному нападі від часу в'єтнамської війни. До нападу признались одна група іранських фанатиків, назва якої досі не була відома.

Згідно з повідомленнями речника Пентагону, вантажний Мерцедес, наповнений приблизно 2,500 фунтами динаміту прорвався через декілька залізних брам і загорож з мішків з піском і вибухнув, в'їхавши в адміністративний будинок головної квартири американської морської піхоти ранком у неділю, 23-го жовтня. Чотирьохповерховий будинок завалився від вибуху повністю, перетворивши його в купу обломків.

Хоч американська сторожа вистрелила кілька разів по терористові-самовбивцеві, а інший морський піхотинець намагався перегородити шлях автомобілеві своїм тілом, ніщо не могло спинити автомобіль з динамітом, і він врізався в будинок, вибухнув, залишаючи кратер глибиною 30 футів і діяметром 40 футів.

Рятівні роботи утруднював снайперський вогонь, з близького передмістя Бейруту, який розпочався відразу після вибуху.

Через неповних дві хвилини такий самий вибух навантаженого динамітом вантажного автомобіля стався в головній квартирі одної з компаній французьких парашутистів на південному передмісті Бейруту.

Незнайомий голос повідомив телефонічно бейрутське бюро французького пресового агентства, що відповідальність за ці терористичні акти бере на себе невідома досі група, яка назвала себе „Вільним ісламським революційним рухом". Незнайомий мав сказати, що два молоді мужчини виконали ці акти терору.

Ці два самовбивчі напади були майже ідентичні до нападу на американське посольство в Бейруті 18-го квітня цього року, коли вантажний автомобіль з динамітом в'їхав у головну браму будинку, вибухнув, вбиваючи 63 особи, в тому числі 17 американців. Група невідомих перед тим проіранських і пропалестинських терористичних організацій заявили тоді, що вони були відповідальні за напад на посольство.

Президент Ронад Реґен, який був змушений перервати свої короткі вакації в Оґаста, Джа., засудив цей терористичний акт, а президент Франції Франсуа Міттеран поїхав до Ливану.

ЧИКАҐО ВІДЗНАЧИЛО 110-ЛІТТЯ НТШ

Чікаґо, Ілл. (П. Пундій). — В неділю, 16-го жовтня, в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги, відбулася ювілейна Зустріч українськоі громадськости Чікаго для вшанування 110-річчя Наукового Товариства ім. Шевченка.

Організатором Зустрічі був створений за почином місцевого Осередку НТШ Ювілейний громадський комітет під проводом д-ра Петра Моцюка. До Почесного ювілейного комітету запрошено Архиєпископа УАПЦ Владику Константина і Єпископа УКПЦеркви Владику Іннокентія, а в його склад увійшли 40 представників місцевих громадсько-суспільних і політичних організацій та фінансових установ.

На тлі святково прикрашеної емблемою НТШ і портретом Шевченка сцени засіла Президія Зустрічі, до якої запрошено: о. д-ра Івана Білянича (гостя з Філядельфії), о. Андрія Шагалу з парафії св. Миколая і о. Мирона Панчука з собору свв. Володимира і Ольги, голів центральних організацій і установ — від УЛТПА д-ра Мирослава Коленського, від Об'єднання Ветеринарних Лікарів д-ра П. Поповича, голову Головної управи Золотого Хреста Наталію Іванів, голову Світової Кооперативної Ради дир. Омеляна Плешкевича, голову Ліги Щадниць д-ра Юліяна Куляса, голову Літературного Фонду ім. Франка проф. Антона Антоновича, і дійсних членів НТШ — обох доповідачів.

У першій частині Зустрічі, яку відкрив вступним словом д-р Петро Моцюк, присутні — 150 осіб — вислухали дві доповіді. В першій доповіді голова Осередку НТШ в Чікаґо, проф. Мирослав Семчишин, коротко і змістовно вказав на значіння НТШ та його заслуги у різних періодах нашої історії. Зокрема він вказав на вийняткову ролю цієї матері українських наукових установ під сучасну пору, коли в Україні так українська мова, як і українська культурна самобутність зазнають переслідувань, а українська наука запряжена до воза обмосковлення і совєтизації.

У другій доповіді, проф. Іллинойського університету д-р Дмитро Штогрин зупинився на ролі НТШ в участі українців у світових міжнародних конгресах, так в давніших, як і в новіших часах, та вказав на ті труднощі, з якими українським ученим у різних ділянках доводилось зустрічатись як представникам бездержавного народу.

Відповідну молитву виголосив о. д-р Білянич, а після вечері відбулась друга частина Зустрічі — мистецька програма.

В ній виступили відомий і загально-люблений в Чікаґо баритон д-р І. Рудавський, який при музичному супроводі д-ра В. Кассараба відспівав кілька пісень, а згодом зарепрезентували свої уміння дві молоденькі учениці класи фортепіяну проф. О. Квірнбах та вокальне тріо теж ще дуже молоденьких „Волошок", що їх до виступу приготовила Галя Карасейчук, при доброму акомпаньяменті студента Андрія Карасейчука. На закінчення цієї частини міцними акордами прозвучали слова мистецької рецитації двох віршів, присвячених Шевченкові авторства Ліни Костенко і одного татарського поета, у виконанні Дмитра Грушецького.

Під час Зустрічі було відчитано списки перших (ще з минулого травня) жертводавців на ювілейний фонд НТШ, а теж список тих жертводавців, що прибули на це свято і склали свої щедрі пожертви. Збірка на ювілейний фонд в Чікаго триває дальше і треба вірити, що дотеперішня сума пожертв, яка дійшла до 28,000 дол. буде збільшена новими дарами. Зустріч, на яку наспіло доволі багато письмових привітів, закінчено молитвою, яку провів о. А. Шагала, і співом національного гімну.

ДОПОВІДЬ О. ЗІНКЕВИЧА В ЧИКАГО

Чікаго, Ілл. — Заходами Комітету Оборони Людських Прав та кримінички суднина при сестрицтві Покрова тут відбудеться доповідь Осипа Зінкевича на тему: „Прикмети нашої зовнішньої діяльности у світлі подій в Україні". Після доповіді — запити, дискусія, кава і солодке. Імпреза відбуватиметься в суботу, 29-го жовтня, о год. 7-ій вечора, в залі Дому українського сеньйора, при 2355 Захід Чікаго авеню.

Відбудуться Збори УОКцентру

Філядельфія, Па. — Рада директорів Українського Освітньо-Культурного Центру, при 700 Сідар ровд Абінґтон, Па., повідомляє усіх членів корпорації, що четверті Річні загальні збори відбудуться в неділю, 30-го жовтня 1983 р. о год. 2-ій пополудні. Реєстрація членів почнеться о год. 1-ій пополудні.

Учать у Загальних зборах зобов'язує кожного члена корпорації.

Організації, які є членами УОКЦ, зобов'язані вислати письмово прізвища уповноважених делеґатів.

Клівленд і Янґставн влаштовують Наукові Конференції

Янґставн, Огайо. — Церковно-Громадські комітети Клівленду і Янґставну підготовили наукові конференції про голод в Україні в 1932-33 на суботу, 29-го жовтня від год. 10-ій вранці у Клівлендському стейтовому університеті в приміщеннях театральної кімнати ч. 1, та в неділю, 30-го жовтня в год. 10-ій вранці у Янґставнському стейтовому університеті в будинку Артс енд Саєнсес, авдиторія ч. 132.

З доповідями виступлять: д-р М. Цішкевич зі стейтового університету Огайо, д-р Б. Чепак, лікар-хірург, д-р Дж. Мейс з УНІҐУ, та д-р Кульчицький, стейтовий університет в Янґставні.

Ті самі доповіді будуть виголошені на обидвох конференціях. Крім цього буде висвітлений фільм про „Голокост в Україні" та буде прочитана проклямація губернатором Огайо Р. Селеста, якого він проголосив тиждень від 22-го до 29-го жовтня Тижнем Великого голоду в Україні.

ДОПОВІДЬ Є. ЛАЩИКА

Ню Йорк, Н. Й. — Українська Вільна Академія Наук влаштовує доповідь Євгена Лащика, професора філософії ЛяСалл коледжу у Філядельфії, Па., на тему: „Наука і релігія: конфлікт чи гармонія?" Доповідь відбудеться в Будинку УВАН, при 206 Захід 100-та вулиця, в неділю, 30-го жовтня ц.р., о год. 2-ій по полудні.

Стаття про голод викликує дискусію поміж американськими читачами

Елленвілл, Н. Й. — У вересні місцевий часопис „Елленвілл Ньюз" подав довшу статтю про Великий голод в Україні у роках 1932-33 на підставі інформацій молодої української журналістки Галини Баранник.

Ця стаття, а відтак спростування до неї Г. Баранник, викликали широкий відгук читачів і то не-українського роду. В числі з 6-го жовтня 1983 року Герман Соломон з Елленвілу у листах до редакції протестує проти цієї статті і остерігає, що українці змальовують в ній СССР як жахливу потвору, якій не можна довіряти, зокрема тепер у переговорах про нуклеарну зброю. Він уважає, що така інтерпретація лише розхитує емоції, а ніяк не допомагає вдержувати мир.

Льояльна редакція часопису „Елленвілл Ньюз" помістила 13-го жовтня ц.р. відповідь Пола Старджеса, який обороняє становище українців та вважає, що у вільній Америці не дозволити на таку демонстрацію, як її влаштували українці у 50-річчя Великого голоду, це була б капітуляція перед совєтським терором.

У СВІТІ

З БРАЗИЛІЇ ПРИХОДЯТЬ сумні, а часом і трагічні вісті. Ця велика і багата мінеральними ресурсами країна переживає велику економічну кризу. Лише чужоземним банкам Бразилія винна понад 90 більйонів долярів. Все це останнім часом викликало нехарактерний для цього народу відчай. Майже кожного дня оголошує банкротство якась велика компанія, під переїздами і мостами утворились ночівлі багатьох знедолених, а маси бідних і голодних грабують серед білого дня продуктові крамниці і склади. Президент Жоао Батіста Фіґейреро прийняв на себе надзвичайні уповноваження, що рівнозначне проголошенню надзвичайного стану в країні.

В СУБОТУ, 22-ГО ЖОВТНЯ, колишній канцлер Західньої Німеччини Віллі Брандт, який є головою опозиційної соціял-демократичної партії, виступить на мітингу в Бонні, скликаному, щоб висловити протест розміщенню в Західній Европі нових американських ракет середнього засягу. Промова Брандта має бути спрямована проти рішення НАТО розмістити такі ракети, яке соціял-демократи підтримували в 1979 році, коли вони були при владі. Як уже повідомлялося, протиракетний рух у Західній Німеччині почався вже кволо, але, як здається, тепер він посилюється.

МІНІСТРИ ОБОРОНИ країн Варшавського патку зустрілися в четвер, 20-го жовтня, у Східньому Берліні, щоб опрацювати якусь відповідь на запляноване НАТО розміщення нових американських ракет середнього засягу, якщо до грудня цього року не буде досягнуто жадного порозуміння у цій справі з Совєтським Союзом на женевських переговорах про зменшення арсеналів ядерних ракет середнього засягу в Европі. Ця спеціяльна зустріч відбувається в додатку до недавньої зустрічі міністрів закордонних справ цих країн, яка відбулася в болгарській столиці Софії.

СОВЄТСЬКИЙ ЛІДЕР Юрій Андропов не поїде до Болгарії, хібащо аж у другій половині листопада, повідомили в суботу, 22-го жовтня, болгарські джерела, натякаючи на те, що Андропов хворий. Андропова, який хворіє на нирки і серце, останній раз бачили ще 18-го серпня. Але, щоб розвіяти чутки про хворобу Андропова, совєтські джерела повідомили, що Андропов почуває себе добре і має намір повернутися з вакацій вже на початку наступного тижня.

АМЕРИКАНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКА фльота з 10-ох кораблів з 1900 морськими піхотинцями дістала наказ відплисти в Карайбське море, ближче до малої острівної країни Гренади, де останнім часом відбувається кровава боротьба за владу між радикальними і помірковими, якщо їх можна так назвати, групами марксистів. „Твердолобий" заступник прем'єр-міністра марксиста Моріса Бишопа, Бернард Коард, при допомозі армії утворив 16-особову військову раду, яка править країною. Пентагон повідомив у п'ятницю, 21-го жовтня, що американська морська піхота не буде висаджуватися на острові, а залишиться далеко на підступах до Гренади, щоб у випадку потреби дати допомогу американським громадянам на острові, яких у даний час там є понад 1,000 осіб, в основному студентів медицини.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ОКРУЖНИЙ прокуратор в Брукліні, Н. Й., Юджін Голд признався в кінці минулого тижня, що він допустився помилки минулого року, перебуваючи на конвенції в Нешвіл, Тен., і тому шукатиме допомоги в психіятрів, щоб оминути суду за зґвалтування 10-річної дівчинки в кімнаті готелю, у якому відбувалася конвенція колишніх прокураторів і їхніх родин. Ю. Голд став популярним в Ню Йорку зокрема тоді, як проходив процес над Дейвидом Берковіцом, масовим вбивцею. Окружний прокуратор з Нешвил, Томас Шрайвер, погодився на таке полагодження справи, бо родичі дівчинки хочуть оминути публічного процесу і заощадити для дитини чергової травми.

КОЛИШНІЙ СЛУЖБОВЕЦЬ Сі-Ай—Ей Едвин Вилсон був визнаний лавою присяжних винним за те, що він намагався вбити двох прокураторів, свого спільника і п'ятьох урядових свідків, які погодилися співпрацювати з прокуратурою і виявити всі злодіяння Вилсона. Як відомо, Вилсон і його спільник на протязі років продавали американську зброю для Лівії, а він персонально виїздив кілька разів до тієї країни, щоб там вишколювати агентів полковника Муамара Каддафі, які опісля вели підривну роботу в різних арабських країнах. Раніше Вилсон був засуджений на 32 роки в'язниці за масовий продаж зброї; тепер, якщо буде засуджений, може отримати додатково 25 років за змову і намагання вбивства.

„РИБОЛОВ" НА ФЛЬОРИДІ, Лорен Бравн, який очолював контрабанду торгівців наркотиками і тоннами перевозив з Центральної Америки до З'єднаних Стейтів Америки маріхуану, признався тепер до вини і передав речникам Уряду 2,6 мільйонів долярів готівкою та певну кількість захованих наркотиків за частинний імунітет. Його судитимуть тільки за незаплачення податків, а торгівля наркотиками не входитиме в рахубу. Загально думають, що Бравн передав також службовцям Федерального Бюра Інвестиґацій список осіб, які допомагали йому в цій нелегальній торгівлі.

КОНСЕРВАТИВНИЙ КОКУС, у якому брали участь сенатори і конгресмени консервативного напрямку та визначні консервативи, вирішив внести формальний протест проти прийняття законопроєкту про встановлення окремого федерального свята на честь Мартіна Лютера Кінга, негритянського проповідника і борця за громадянські права, вказуючи на те, що крім нього тільки Джордж Вашінґтон був вшанований в такий спосіб. Очевидно, численні політичні аналітики погоджуються, що М. Кінга не можна порівнювати до заслуг Дж. Вашінґтона. Консервативи кажуть, що Кінга цілком добре можна було вшанувати на рівні колишнього президента Абрагама Лінколна, для якого Конгрес не встановив зобов'язуючого свята. Консервативи передали на руки президента Роналда Реґена петицію із 43,700 підписами осіб, які домагаються, щоб Президент наклав вето на ухвалений законопроєкт. Президент, як відомо, публічно заявив, що підпише законопроєкт.

ДВА ДЕСЯТКИ колишніх співробітників президента Ричарда Ніксона внесли петицію до суду з проханням, щоб суд заборонив користуватися політичними матеріялами, які можуть бути використані несовісними особами, а навіть закордонними агентами для антиамериканських пропаґандивних цілей. Цього матеріялу накопичилось 1,5 мільйона сторінок машинопису і сорок годин звукозаписів. Уважається засекречені матеріяли, яких не слід ще тепер відкривати для загального вжитку. Петицію до суду підписали колишній пресовий секретар Білого Дому в Адміністрації Ніксона Роналд Зіглер і автор багатьох промов колишнього президента Патрик Бюкенен.

ЗСА підсилюють ливанську армію

Вашінґтон. — Згідно з повідомленнями офіційних осіб Департаменту оборони ЗСА доставили велику кількість зброї та військового спорядження до Ливану за час перемир'я, значно збільшуючи бойову здатність ливанської армії.

Хоч ливанський уряд вже давно просив військової допомоги, основні транспорти зі зброєю і амуніцією прибули щойно після встановлення перемир'я 26-го вересня. Нова військова допомога включає танки, броневики, гармати і амуніцію. Ливанці покищо навіть не мали часу все це розвантажити, не говорячи вже про розподіл чи освоєння.

Тим часом всі ливанські ворогуючі групи нарешті погодилися на зустріч у Женеві для вироблення порядку конференції примирення, але в цьому швайцарському місті покищо всі готелі зайняті.

Припинення вогню, яке було встановлене 26-го вересня, в основному виконується, за вийнятком спорадичних порушень.

Припинення вогню дало американським інструкторам нагоду приступити до вишколу ливанських військових частин володіти новоприбулою зброєю.

Одна офіційна особа Пентагону заявила, що приблизно 70 відсотків ливанської армії вже вишколені, але додав: „Все це відносне, бо залишається ще так багато проблем".

Щодо проведення зустрічі ворогуючих груп для вироблення порядку нарад, то після майже місячних старань і посилених переговорів нарешті всі групи погодилися на місце проведення зустрічі в Женеві. Ливанські урядові джерела говорять, що погодження було досягнуте завдяки наполегливим стараням саудійського посередника Рафіка Гаріри. Вже попередньо було узгоджено, що Сирія і Савдійська Арабія візьмуть участь у зустрічі в ролі спостерігачів.

Ню Йорк підготовляється до відзначення Листопадового Чину

Ню Йорк, Н. Й. — Нюйоркська громада інтенсивно підготовляється до відзначення Листопадового Чину, яким вітка українського народу в Галичині започаткувала збройну боротьбу за самостійність, державність і соборність України.

В неділю, 30-го жовтня в українських церквах метрополітального Ню Йорку будуть правитись урочисті Богослужби в намірені українського народу, а по полудні о г од. 2:30, заходами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділу УККА, відбудеться Святочна Академія в залі Вашінґтон Ірвінґ середньої школи при Ірвінґ плейс і 17-ій вулиці. Святочну доповідь виголосить д-р Михайло Снігурович з Ню Гейвену, а у мистецькій програмі виступлять: ансамбль бандуристів „Гомін" під мистецьким керівництвом Володимира Юркевича, солістка-сопрано Марія Мандзій-Волянська, бас-баритон Стефан Шкафаровський і рецитаторка Оля Шкафаровська-Рудик.

Квитки можна набувати в українських крамницях, а в день Академії при касі театру. Організатори надіються на численну участь українського громадянства.

ДОПОВІДЬ Д-РА Б. ОСАДЧУКА

Ню Йорк, Н. Й. — Заходами Наукового Товариства ім. Шевченка і Українського Інституту Америки тут в суботу, 29-го жовтня ц.р., о год. 5-ій вечора у великій залі Дому НТШ в Ню Йорку при 63 Четверта авеню (продовження Астор плейс) д-р Богдан Осадчук, декан правничого факультету Українського Вільного Університету та професор Берлінського університету й кореспондент швайцарської преси, виголосить доповідь на тему: „Тривога й надії Европи перед розміщенням американських ракет".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1 25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Єдина правдива репрезентація

Коли представники 27-ми членських організацій УККА вийшли із залі пленарних нарад XIII Конґресу Українців Америки 12-го жовтня 1980 року у Філядельфії на знак протесту проти способу організації ведення цього Конґресу, то нікому з них не приходило навіть на думку, щоб засновувати іншу репрезентаційну організацію. Вони створили тільки Комітет за Правопорядок в УККА, не виступили з УККА і були наставлені на згоду, щоб рятувати УККА, повернувши його до стану, який був перед цим злощасним XIII Конґресом.

Але, як тут уже неоднократно писано, всі спроби порозуміння, ведені безпосередньо і за посередництвом різних чинників, між ними найвищих духовників, не мали успіху. Керівники карлуватого УККА відкидали всі примирливі пропозиції.

УККА у своєму теперішньому складі перестало бути репрезентацією американсько-української громади і за своїм членських складом і за своїм політично-етичним характером. Адже до теперішнього УККА належать виключно тільки членські станиці Українського Визвольного Фронту плюс мікроскопійний Союз Визволення України. Все решта громади є поза УККА, вся решта громади, себто її величезна більшість не визнає УККА за свою репрезентацію. Це щодо чисельного складу, а щодо політично-етичного обличчя, то теперішній провід УККА грубо порушив 5-ту точку розділу XI статуту, яка звучить: „У виконанні своїх функцій в УККА члени керівних органів УККА мають бути невтральними відносно діяльности будь-якої політичної партії і ніякий член керівного органу не сміє в імені УККА зв'язувати його з будь-якою політичною партією".

Ніхто з тих, які перевели сецесію на XIII Конґресі не хотів роздору, ніхто не хотів іншої централі. Сам провід теперішнього УККА примусив Комітет за Правопорядок в УККА перейменувати себе на Українську Американську Координаційну Раду, яка врешті таки уконституювала себе, як окрема зачартерована репрезентаційна організація американських українців. І вона логічно та справедливо зголосила себе до Секретаріяту СКВУ, як єдина дійсно правдива репрезентація американської України. У точці А 2 статуту УККА говориться, що одним із найперших змагань УККА є „організувати всі можливі засоби в боротьбі (поневоленого українського народу) за відбудову вільної, незалежної демократичної української держави". Яку „демократію" можуть увести в українській державі теперішні керівники УККА, коли вони визнають авторитарний принцип монопартійництва і сліпого послуху „вождеві?! Українська Американська Координаційна Рада , є переємником статуту УККА, а „середовище", яке опанувало УККА,є за своїм характером і своєю методикою праці, почавши від підготови та ведення XIII Конґресу, негідне належати до УККА.

До Секретаріяту СКВУ напливають заяви від щораз інших американсько-українських організацій, що УККА, не є їх репрезентантом, і що вони визнають за свого репрезентанта Українську Американську Координаційну Раду. Є ще такі організації, які „невтральні", не визнають УККА, але й не приступили до УАКРади. Виправдують себе тим, що в їх рядах є також прихильники УВФронту і тому вони „не хочуть мати клопоту". Проте нема такої української установи ані організації,членство якої було б на 100 відсотків партійно-політично однорідне. УНСоюз і УБратський Союз також не є однорідні. Річ не в партійності членства, а в тому, чи дана організація вважає себе демократичною і прагне належати до фронту демократії, чи сидіти поміж демократією і автократією. „Невтральність" була вже раз історичним нещастям України. Сидіти на плоті — декому вигідно, але негарно. Очевидно, що ці „невтральні" організації і їх члени — патріоти. Але ніхто не відмовляє патріотизму і членству УВФронту. Тільки вони, члени УВФронту, визнають принцип „хто не з нами, той проти нас" і не хочуть співпраці з інакодумаючими земляками, яких обкидують всілякими епітетами, між якими „диявол" є ще делікатним висловом. То як тут можна виправдати „невтральність"? Це не організаційний чи індивідуальний опортунізм, а просто велике непорозуміння. Чуємо, що зчасом, коли УАКРада виявить свою активність — „невтральні" приступлять туди. Але вони вже тепер повинні допомогти УАКРаді, єдиній дійсній репрезентації американських українців, своїм членством, своїм людським та інтелектуальним потенціялом і своєю активністю — зробити цю нашу демократичну репрезентацію організацією якнайкращою.

Іван Гвать

АНТИУКРАЇНСЬКА ПРОПАҐАНДА ПО-МОДЕРНОМУ

Казка славетного Ганса Крістіяна Андерсена „Нове вбрання короля" — надто відома, щоб переповідати її зміст. Як відомо, король був таки голим. Зрештою. мова в цій статті про речі — не із казки.

Минулого року президент ЗСА Р. Реґен проголосив 9-те листопада днем Української Гельсінкської Групи. А раніше, 30-го вересня 1982 року, обидві палати Конґресу ЗСА ухвалили резолюцію ч. 123 під назвою „Змагатися за відновлення національних Церков на Україні". Крім цього, деякі представники уряду ЗСА та конґресмени виступають з промовами під час урочистостей з нагоди „Дня поневолених націй", що їх влаштовують у ЗСА представники громадсько-політичного життя української еміґрації.

Наскільки такі врочистості, заяви політиків чи резолюції Конґресу мають і матимуть вплив на американську закордонну політику, — це не є темою цієї статті.

Чи реаґує совєтська пропаґанда на такі вияви солідарности американських політиків з прагненнями українців? Так, реаґує чутливо. Навіть більш чутливо, ніж воно на перший погляд здається. Звичайно, в книжках, у численних журнальних та газетних статтях, що їх на цю тему публікують на Україні для „домашнього вогнища", роблять міну, що йдеться про „агонію" української політичної еміґрації, що все це вияв „американського способу" життя, просто все на сміх. А насправді — ні у Москві, ні у Києві не є це предметом сміху. Думають про те, якби-то гальмувати ініціятиву українських еміґрантів.

Совєтські ідеологи-пропаґандисти занепокоєні симпатіями деяких політичних кіл ЗСА до прагнень поневолених Москвою народів, зокрема українського народу. На ці прагнення постійно звертають увагу представники української еміґрації. У Москві занепокоєні, що ці вияви симпатій, ці дрібні заходи американських політиків, що все це може мати також вплив на формування громадської думки на Заході й перетворитися згодом у питання-вимогу: як насправді виглядає так зване „чуття великої родини" — доля націй і народів у СССР. А чому, до біса, комуністи забороняють людям молитися? А як виглядає справжня дійсність української, після росіян, найбільшої нації в СССР. Такі питання привернули протягом останніх років увагу багатьох учених Заходу,й це матиме вплив і на політиків.

Безперечно, в цьому значна заслуга також і українських науковців у ЗСА, в Канаді, які своїми науковими публікаціями здобули собі авторитет у науковому світі. Їхній науковий вклад зумовлює коректуру поглядів американської історичної школи на проблеми Східньої Европи. Знають про це також у Москві, й зі свого боку опрацьовують пляни, щоб цей розвиток пригальмувати. У Москві плянують, у Києві виконують.

Першим кроком у цьому напрямі було заснування при АН УССР Інституту соціяльних і економічних проблем зарубіжних країн. Інститут очолює академік А. Шлепаков, який вже довгі роки займається вивченням життя української еміґрації у ЗСА та у Канаді. Одним із співробітників Інституту є, наприклад, О. Вовк, який постійно друкує статті на тему „українського „буржуазного націоналізму" і на тему діяльности українських Церков у минулому, на Україні та в країнах Заходу.

Початком цього року в Києві опубліковано книжку англійською мовою „Uniate Church: forcible establishment, natural failure". Автори публікації — сім філософів та чотири історики (мовляв, публікація серйозного змісту) дають, — читаємо в передмові, — „повний і детальний аналіз соціяльної і політичної доктрини уніятської Церкви, виявляють причини уніятсько-націоналістичного альянсу" та представляють співпрацю цього „альянсу" з найбільш реакційними колами Заходу.

Публікація цієї книжки, на нашу думку, — є безпосередньою реакцією на резолюцію Конґресу ЗСА в справі свободи Церков на Україні, та реакцією на щораз більше зацікавлення становищем релігії і Церкви на Україні з боку публіцистів Заходу. Подумайте яка поспішність: 30-го вересня ухвалено резолюцію Конґресу, а 6-го грудня 1982 книжку „благословлено" до друку. Майже спроба наслідувати, — як хотів колись Сталін, — американську діловість. Йдеться, однак, тільки про початок.

Щотижневий випуск каталогу „Новые книги СС-

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Вечір присвячений пам'яті М. Понеділка в Дітройті

Літературні вечори присвячені пам'яті поодиноких письменників чи поетів, влаштовувані Культурно-Громадським клюбом в Дітройті, мають уже усталену традицію та втішаються широкою популярністю серед місцевої української громади. Це в першій мірі заслуга Марії Гарасевич, яка завдяки своїй академічній підготові та кожноразовим докладним обзнайомленням з цілою творчою спадщиною автора дає всесторонню та глибоку аналізу його надбання, подаючи її в формі стислого, наукового викладу і рівночасно в ґраціозній формі. Своїм ентузіязмом вона захопила групу любимців літератури, які, читанням уривків з творчости письменника, ілюструють висунені нею критичні оцінки. Постійна участь цієї самої групи в цього роду імпрезах довела її до рівня професійної сценічної техніки, так, що велику частину успіху цих вечорів завдячуємо також їм. Читання уривків з творів Миколи Понеділка виконали мґр Віра Андрушків, Ліда Кучер, д-р Юрій Розгін, д-р Роман Тарнавський та мґр Христина Юзич.

Приблизний хід думок есею Марії Гарасевич такий: Микола Понеділок помер, маючи заледве 54 роки та будучи в повному розгарі своїх творчих сил. Вони виявились у нього в мистецькому відданні живого слова та в сімох томах прози. Як мистець живого слова він був незаступимим своєю оригінальністю. Виголошуючи уривки своїх творів, він міг самостійно виповнити цілу програму вечора та втримати безперервну увагу слухачів. Байдуже чи це був чистий сміх чи крізь сльози, чи доброзичливе висміювання наших хиб; його слухалось в захопленні від початку до кінця. Його дикція — бож він послуговувався несподіваним наголошуванням деяких слів, продовжуванням одної голосівки, багатим моделюванням голосу, що виявляв його щирість та теплоту почувань, разом із оригінальним змістом, робили його виступи незабутніми переживаннями.

Його літературний спадок завершений у сімох томах: у хронологічному порядку перший твір — це „Вітаміни" — 1957, дальше „Соборний борщ" — 1960, „Говорить лише поле" — 1962, „Смішні сльозинки" — 1966, „Зорепад" — 1966, „Рятуйте мою душу" — 1973, та „Диво в решеті" — книжка видана в 1977 році, вже по його смерті. Найбільше популярний Понеділок як письменник-гуморист.

Популяризуючи свої твори на виступах, він здобував відразу слухачів, яких полонив його дзвінкий гумор чи лагідна сатира. Та поза гумором в його творах була також серйозна, глибока нота. Це його пристрасна любов до залишеної батьківщини та незаспокоєна туга за нею. „О, стороно моя, тепер я навчився тебе любити. Колись ти була для мене сіра, байдужа та холодна... Тепер я не вагаюся. Я кохаю тебе ревно, всіма найкращими словами прихорошую тебе, я до тебе припадаю і голублюся". Його духовим і чуттєвим світом є наше село. Недаром Богдан Кравців назвав його прибраним сином Василя Стефаника. М. Понеділок глибоко проникнув у душу селянина, бо це також його душа.

І так з цієї любови до рідної землі та туги за нею родиться твір „Рятуйте мою душу". Це книжка про людину вирвану із свого ґрунту, це крик непогамованої розпуки. Не тяжко було йому цю книжку написати, бо це була книжка про нього самого. Але вона стала рівночасно біографічною книжкою, де найглибше і найкраще змальований душевний стан біженців, що перебували в таборах, як також і тих, що на місцях нового оселення, забезпечені матеріяльно, душевного спокою не знайшли.

Грамофонний запис виступу Миколи Понеділка закінчив цей вечір вшанування його пам'яті, що відбувся 8-го жовтня цього року.

Володимир Баран

Валентина Юрченко

ЩЕДРІСТЬ НА ЗНЕВАГУ

...„Ми, українці, щедрі на зневагу".

(Ірина Калинець)

У широкій скалі людських почуттів зневага не належить до християнських чеснот. Її синоніми — презирство, неповага, образа, у вияві своєму поміж людьми близько межують із ненавистю, ворожнечею, озлобленням, аж до крайніх меж мізантропії. Почуття ці, такі старі, як і наш людський рід, а причини на це багато в різних площинах людського життя — духовій і матеріяльній: різниця поглядів, переконань, маєтности, фізичних ознак, соціяльних станів тощо. І хоч почуття вважається ніби природним, на зневагу заслуговують люди найнижчого морального ґатунку — злочинці, зрадники, збоченці і розпусники і т. ін. Історія нашого українського народу, як знаємо, рясно позначена не тільки зрадництвом, а й незгодою та ворожнечею, почавши від княжих часів і кінчаючи подіями новітньої історії — „през незгоду всі пропали, самі себе звоювали", за словами гетьмана Івана Мазепи.

Про багатьох відданих діячів з часів наших Визвольних Змагань 1917-21 років і досі подибуємо в пресі згадки з термінами „продався", „загирив", „ренеґат", „вислужник", без достатніх для того підстав, а залежно від особистого переконання автора, або напрямку пресового органу, що надрукував його ревеляції. Ті з нас, хто жив під совєтською владою, добре знає поширену практику неперебірливої лайки і зливи зневажливих епітетів на адресу т. зв. ворогів народу", „шкідників", „буржуазно-націоналістичного охвістя", „покидьків суспільства", „розкрадачів соціялістичної власности", під категорію яких підпали і голодні селяни у зловісному 1933 році за кілька колосків збіжя. Але про які „чесноти" московсько-большевицького режиму взагалі можна говорити? Відомо, що вся та система побудована на нелюдяності, диявольській брехні, глумові й зневазі до людини, де вважалося, що розстріляти одного — це „міра соціяльного захисту", а загибель мільйонів — це просто „статистика".

У цій статті я хочу порушити питання про зневагу до нашої української людини, чи пак до себе самих, у власному суспільстві тут, у діяспорі, а точніше в ЗСА. Читаючи нашу українську пресу, не можеш часом з дива вийти — де береться у наших „братів і сестер" така безодня зневаги до своїх вчорашніх друзів колеґ, земляків, товаришів по перу, чи по громадській праці, коли ще так недавно йшли пліч-о-пліч на спільні маніфестації й віча, відзначали національні свята, будували пам'ятники видатним постатям нашої культури, творили катедри українознавства і Науковий Інститут при Гарварді, тощо? Адже були і є далі наші спільні національні святощі, спільна ідея — допомагати своєму рідному народові вибороти самостійну соборну державу і в статуті кожної української партії і поважної громадської організації ця ідея стоїть як нерушима засада. Одначе події останніх років і розбиття української громади в ЗСА так розтроюдили і затруїли громадську думку і, зокрема, деяку українську пресу, що вона буквально спеціялізується на паплюженні всіх „інакомислячих" і в тому сенсі її тактику можна з певністю назвати „щедрою на зневагу".

Якщо хтось хоче боронити свободу слова і сумління, то це значить, що в практиці він дає право комусь іншому (не ворогові) на вільний вислів думки, тим більше, що думка та може бути і прилюдно оспорювана, і дискутована.

Це право у нас, на сторінках деяких газет і журналів, заступає глумлива лайка, образливі епітети і зневага до того, хто дозволив собі висловити свій погляд на ті чи інші справи. Чомусь вважається, наприклад, що думка П. Григоренка про „партократію", висловлена тільки ним особисто, вже цілковито „затруїла свідомість" більшости нашої спільноти і всі беззастережно погодилися з його „концепцією".

Чому? Хто робив „опити Ґеллупа", чи зондаж громадської опінії й подав такі висновки? А проте, вже пішла гуляти на сторінках деяких газет „наліпка" у множині — „наші партократи", „григоренківці", поруч інших численних перлин недолугого дотепу: „гуляйпільники" (які „плодять організації"), „псевдопатріоти", „поплентачі старшого брата" і навіть „вислужники Москви". І це говориться не про аґентуру Москви (яка, безперечно гуляє серед нас), не про симпатиків комуністів, а про своїх таки чесних українців-патріотів і відомих громадських діячів. У пресі часто висмикується окремі слова чи речення з контексту опонента й на тому будується ціла „погромницька" стаття, чи крайньо зневажлива оцінка. А де практика чесного спору, що в ньому, як відомо, народжується істина? Чому майже нема поважних дискусій у поважному тоні з гідними арґументами, а їх заступає паплюження і жабуриння чвар? Адже йдеться не про суперечки „баби Палажки через перелаз", а про справи загальногромадські і добро нашої спільноти. Чи така зневага і паплюження в пресі своїх опонентів зветься культурною публіцистикою? На якого ж читача вона розрахована?

У нашій громаді заіснували „ми" і „вони" — так, як не один, а вже два „фронти", а до того — ворожих. Яскраво виявилося це у вшануванні пам'яті жертв Великого голоду — національний

(Закінчення на ст. 4)

СОВЄТСЬКА ПРЕСА повідомила про зустріч високих офіційних осіб Кремля в Москві та підтвердила, що Константин Черненко, якого вважали наступником Брежнєва і основним суперником Андропова на совєтський престол, став другорядною особою в совєтській правлячій ієрархії. Він втратив свій пост керівника секретаріяту партії. Західні дипломати повідомили, що місце Черненка зайняв заступник голови секретаріяту Клавдій Боголюбов, а його заступником став А. Лукіянов.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні присилати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи" також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Лев Яцкевич

ЗА ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТОТОЖНОСТИ

Кожний, хто оглядає історичні пам'ятки Філядельфії не може проминути трьох речей: Дому Незалежности ЗСА, Дзвону Свободи та Дому Бетсі Росс, швалі першого американського прапора.

Але, якщо хтось цікавиться американською культурою, а зокрема літературою, той обов'язково повинен ще оглянути Дім Едґара Аллана По, видатного американського письменника, при 530 Н. 7-ій вулиці, в якому він жив і написав світової слави поему „Ворон" (1845).

Ми згадуємо про цей Дім тому, що він розташований у районі найстаршого українського поселення у Філядельфії, у т. зв. дільниці Н. Френклін вулиці, яка ввійшла не тільки до історії української Філядельфії, але також до історії американської України.

Вистачить згадати, що на вулиці Н. Френклін мають, а радше мали свій осідок такі українські центральні установи: Українська Католицька Митрополія, Катедра Непорочного Зачаття, Союз Українців Католиків „Провидіння", зі своїм пресовим органом „Америкою", Союз Українок Америки (до часу переїзду до Ню Йорку), Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет" та „Вознесіння".

Крім цього на терені Філядельфії, або його околиці, має свій осідок ціла низка вагомих українських організацій та установ, таких, як: Східньоевропейський Дослідний Інститут ім. В. Липинського, Український Державний Центр (із своїм пресовим органом „Мета"), Товариство св. Софії, Менор коледж та Український Спортовий Осередок „Тризуб", що хоча не становить центральної організації але своїми спортовими досягненнями (трикратне мистецтво ЗСА в копаному м'ячі) та своїми матеріяльними надбаннями (власний клюб у Філядельфії та спортовий сталіон в Горшем Па., підходить під цю категорію.

Наш опис українського поселення у дільниці Френклін вулиці, був би, проте, неповний коли б не згадати про „серце" тієї дільниці, що билося безперервно, поверх 50 років усіма видами культурно-освітнього життя, та яке допомогло українським поселенцям, поряд з Українською Церквою, заховати в їхніх серцях золоту іскру української ідентичности. Маю тут на думці — Український Горожанський Клюб, при 847 Н. Френклін, з його великою концертовою залею, який до приїзду нової еміґрації та деякий час потім був бастіоном українського громадського життя у Філядельфії.

Панта рей — усе пливе

Усе пливе, все зміняється. Цей афоризм стародавнього грецького філософа Геракліта віддзеркалює зміни, які проходять в житті кожної людини, кожного народу та кожної еміґрації в Америці, головно у великих містах. Вони позначаються відходом у засвіти старшого покоління, що, здобувши кращі становища, хоче жити іншим життям, як їхні батьки. Цей постійний рух населення у великих містах доводить до занепаду гарних колись дільниць та інвазії неґритянського населення, з усіма його від'ємними сторінками.

Така доля постигла майже всі українські дільниці у Філядельфії, що довело в короткім часі до зменшення фреквенції на сходинах товариств та імпрезах, та поставило під загрозу дальше існування українського культурно-освітнього життя у Філядельфії.

Філядельфійське диво

Та, неочікувано, у хвилинах, здавалося б, найбільшого песимізму та відчаю, сколихнула українською Філядельфією радісна вістка про купівлю модерної школи для потреб української громади. Новокуплена школа була розташована на передмісті Філядельфії на сімакровій площі, недалеко Менор коледжу Сестер Василіянок та української католицької церкви св. Архистратига Михаїла. Про такий дім філядельфійські українці мріяли поверх 30 років, але справа його закупівлі, чи побудови ніколи не вийшла поза мережі мрій та патріотичної реторики.

Не слід тому дивуватися, що вістка про закупівлю цього дому змобілізувала цілу українську громаду, яка спільними зусиллями, за несповна три місяці, зібрала потрібну суму грошей, на т. зв. давн пеймент і потрібні оплати контракту закупівлі, у висоті 150,000 долярів. На різницю ціни, у висоті 250,000 долярів, затягнено мортгедж. Цей дім ляг в основу Українського Освітньо-Культурного Центру (УОКЦ), що започаткував від березня 1980 року, відродження, рвучкого колись громадського та культурного життя Філядельфії.

Де наші діти?

Але, проти всяких сподівань, купівлею цього дому найбільше всіх було захоплене молоде українське покоління, яке завжди прагнуло виходу з вузьких обмежень українського поселення та можливости вияву своєї національної ідентичности новими методами, засобами та видами.

І тому, новокуплений Дім УОКЦ став від самого початку притягальним магнетом для українського молодого та середнього покоління, що за короткий час заповнило його просторі приміщення та коридори непідробленим ентузіязмом та бурхливим змістом.

Існуючий досі погляд старшого покоління громади про незацікавлення української молоді українськими справами, заперечило чотирирічне існування Центру. І сьогодні можна вже сміло сказати, що УОКЦ завдячує своє існування саме жертвенній праці та ентузіязмові молодого покоління. Цей рідкісний феномен можна порівняти до горіючого багаття, сповненого віри у свою велику місію.

Але, щоб запалити багаття — треба горіючого смолоскипу. Тим „горіючим смолоскипом" в УОКЦ, став його доцьогочасний президент (а віримо й майбутній) — д-р Олесь Черник, який присвятив себе всеціло великій ідеї відродження українського освітнього, культурного й громадського життя у Філядельфії та збереження молодого українського покоління при українстві. Д-р О. Черник становить приклад, скільки може зробити одна людина з новими сміливими ідеями та візією великої мети.

Своєю мерехтливою візією мети Центру він потрапив запалити широкий гурт одержимих співробітників в особах: Віри Андрейчик, Орисі Гевка, д-ра Я. Яримовича, Марії Кондрат, Христі Кульчицької, Бориса Павлюка, Мирославу та Мирона Біласів, Осипа Німиловича, Ю. Літинського та багато, багато інших, які своєю жертвенною та повною посвяти працею дали відповідь та відсіч цим усім, які питаються „де наші діти"?

Наші діти (але, звичайно, не всі) — це подув нового вітру, це покоління, задивлене, не в минуле, а у майбутнє, з очима зверненими на український материк.

(Продовження буде)

Увага! ЧИКАҐО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

Український Золотий Хрест

12-ий Відділ у Чикаґо, Ілл.

щиро запрошує усе Українське Громадянство на

ВИСТАВКУ РЕЛЬЄФІВ

— в міді, латуні, алюмінію, сріблі — та

ШОВКОГРАФІЇ

РЕМА БАГАВТДИНА

яка відбудеться

в приміщенні **Сеньйорів**, 2355 В. Чикаґо Авеню в днях:

П'ятниця, 4-го листопада 1983 р., о год. 7:30 вечора

Відкриття: Слово про мистця виголосить п-ні Нюта Кузик

Субота, 5 листопада 1983 р., від год. 10 рано до 9 веч.
Неділя, 6 листопада 1983 р., від год. 10 рано — 7 веч.

Виставлені картини до набуття.

28-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

в неділю, 30-го жовтня 1983 року, о год. 4-ій по пол.

в Українському Народному Домі, 140 Проспект Авеню, Ірвінґтон, Н. Дж.

впаштовує

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР

ІРИНИ ДИБКО й МИКОЛИ ЩЕРБАКА

Вечір відкриє .... ЕМІЛІЯ ЦЯПКА — голова Відділу

У програмі:

Слово про поетів .... проф. МИХАЙЛО ЦЯПКА
Твори читатимуть .... АВТОРИ і артистка ІВАННА КОНОНІВ
Музичне інтерлюдія .... МІРІЯМ і РОМА ХУДЬО
учні УМІ кляси проф. ГАЛІ КЛИМ
Ведуча програмою .... артистка ВАЛЯ КАЛИН

Після програми — виміна думок з мистцями слова при каві і солодкім.

До участі щиро запрошує Громадянство

Даток — $5.00 **УПРАВА ВІДДІЛУ**

Організаційна і зв'язкова референтури СУА відбудуть конференцію в Пармі

Остання з циклу запляннованих організаційних конференцій по Окружних Управах СУА, сполучена з конференцією референток зв'язків, відбудеться в суботу, 5-го листопада ц. р., в Пармі, Огайо, в домівці СУА при Стейт ровд 2720.

Організаційна конференція відбуватиметься від год. 9-ої вранці до 1-ої по полудні; опісля, з одногодинною перервою на полуденок, продовжуватиметься конференція референток зв'язків від год. 2-ої до 5-ої по полудні. Реєстраційна оплата включно з полуденком — 7 дол. Учасниками обох конференцій є окружні управи Дітройту, Огайо і Чикаго. Господарями є Окружна Управа Огайо. Підготовкою конференцій займається голова Округи Огайо Надія Дейчаківська і організаційна референтка Лєна Сушків. Окружна Управа Дітройту заступає 16 Відділів, Огайо-шість Відділів, і Чикаго — 13 Відділів; разом 35 Відділів візьме участь у згаданих конференціях.

У конференціях зобов'язані брати участь усі референтки організаційні і зв'язків, голови і містоголови відділів, члени окружних управ і всі членки, які собі цього бажають.

Стоїмо напередодні XX конференції СУА, тож необхідно нам порушити важливі проблеми в округах і відділах, особливо напливу молодого жіноцтва до нашої організації.

Такі конференції дають можливість обміну досвідом, ідеями, способами та методами праці у даному терені й при різного роду місцевих обставинах. Нам потрібно докласти усіх зусиль, щоб стати перед XX Конвенцією із посиленим числом молодих членок і нових відділів, і глибоким переконанням, що до нас належить обов'язок продовжувати велике діло, почате нашими попередницями два покоління тому. Сподіваємося, що чисельна участь членок усіх трьох Округ допоможе нам знайти дорогу спільної дії для кращої праці на майбутнє.

Марія Крамарчук

Антиукраїнська...

(Закінчення зі ст. 2)

СР" (ч. 36, 2 вересня 1983) оголошує в наступному році появу в Києві таких книжок англійською мовою: К. Дмитрук, „Безбатченки"; Я. Галан, „Нюрнберзькі репортажі"; В. Чередниченко, „Анатомія зради"; А. Гаврилюк, „Свобода совісти в соціялістичному суспільстві". Крім цього, книжка Дмитрука появиться також французькою мовою. Згадано ще про дві-три книжки англійською та французькими мовами, змістом яких будуть „успіхи соціялістичного будівництва" на Україні.

Усі ці згадані чорні круки появилися свого часу українською і російською мовами. Маючи на увазі „славу" авторів згаданих публікацій, можна сказати, що переклад на англійську мову саме цих книжок — явище ніяк не випадкове. Зроблено вибір із метою, щоб дискредитувати історію змагань українського народу до державної незалежности протягом XX століття. Публікації совєтської політичної халтури чужими мовами — це нова, модерна форма антиукраїнської пропаґанди.

Очевидно, ми знаємо, що король голий, що цей новий спосіб антиукраїнської пропаґанди нівого по суттї не міняє. Україна є колонією Москви, її перетворено на провінцію. Король і попри „нове вбрання" таки справді голий. А, все таки, для тих, що з цією совєтською халтурою зустрічаються, їм якось не випадає казати, що „король голий".

Новий спосіб антиукраїнської пропаґанди, посилення публікацій українською мовою книжок антиукраїнського змісту — це спроба дискредитувати українську еміґрацію, гальмувати інтерес західніх науковців до проблематики України, це спроба зневажати та ставити під сумнів вартість наукових праць українських учених на Заході. Треба припускати, що йдеться тут про цілеспрямований плян, розрахований на довшу мету. Для „обєдінітелів-обрусітелів" у Москві питання України — питання надто дразливе. Для української еміґрації могло б це служити поштовхом призадуматися над тим, який вплив можуть мати московські данайські дари на середовище американської публіцистики.

На нашу думку, цей новий пляновий похід антиукраїнської пропаґанди англійською мовою повинен бути поштовхом для того, щоб ми більше підтримували працю українських наукових інституцій на Заході, наприклад, Український Науковий Інститут у Гарварді. До речі, щоб не було непорозуміння. Українські науковці не повинні витрачати ні енерґії, ні засобів на те, щоб безпосередньо відповідати на пропаґандистські „гарбузи", що їх масово продукують і продукуватимуть у Києві. Була б це ведмежа прислуга для науки, було б це виявом непошани до науки, було б це, власне, те саме, чим займаються дмитруки, чередниченк, вовки (їм же ність числа) в Києві.

Українські наукові інституції в ЗСА повинні отримати матеріяльну підтримку для того, щоб учені могли працювати й далі публікувати наукові праці з ділянок українознавства, з ділянки історії України тощо. Бо тільки наукові праці є авторитетною відповіддю на фальсифікації. За науковий доробок нас шануватимуть і рахуватимуться з нами — спочатку у вужчому колі науки, а згодом ширше — у суспільно-політичному житті. Безперечно, це довгий процес, початки якому вже покладено. Але найсуттєвіше і найцінніше дозріває протягом довгого процесу.

Зрозуміло, що наші погляди не зводяться до того, що, мовляв, тільки Український Інститут у Гарварді чи, наприклад, Український Інститут у Едмонтоні повинні мати „монополію" на наукові публікації. Публікуймо! Власне, публікуймо більше книжок (і брошур) про Україну й менше витрачаймо сил на партійні порахунки. Поменше цієї, інколи дешевої, самореклями та полеміки навколо причин розпаду наших організацій. Писав недавно про деякі болючі вияви нашого життя, на нашу думку, слушно і пластично, д-р Богдан Цимбалістий на сторінках, між іншим, „Свободи".

Невдовзі відбудеться черговий конґрес СКВУ в Торонто. Чи пригадуємо ще початки заснування СКВУ? Чи пам'ятаємо цю метушню, що викликала організація СКВУ у Москві та в Києві, коли навіть ТАСС уважало за потрібне згадувати про СКВУ? Пригадуємо ж, як в Києві, в брошурках товариства „дружби" з українцями за кордоном, на сторінках газети „Вісті з України" писали про СКВУ як про — „конґрес невільних".

Може б не пошкодило застановитися нам докладніше над цими початками, пригадати собі, яку прикрість спричинили ми „старшому братові" у Києві у зв'язку зі створенням СКВУ. Може було б таки добре зрозуміти, що „великі" політичні програми наших маленьких партій (та ще не раз під гаслом „ми вам покажемо"), не стануть об'єднуючим засобом ні для СКВУ, ні для української еміґрації. А що вже й говорити про всякі „чорні ради" малих організацій.

Здається, що серйозних турбот нам таки не бракує. Їм треба буде присвятити більше уваги, більше праці та більше гроша. А одною з цих турбот повинна стати також посилена антиукраїська пропаганда, яку, видно, з розмахом починають по-модерному здійснювати не наші, але на нашій землі.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Від 1-го січня до 30-го червня 1983. Включені також пожертви в пам'ять дорогих осіб „замість квітів". Пожертви на будинок музею оголошується окремо в Свободі і Нашому Житті.

1020 дол.: Н. Мандрусяк (в пам'ять свого чоловіка, Романа)
1010 дол.: Осипа Лень
по 1000 дол.: А. Муляк-Яцківський, В. Новотна, подорож. бюро Ковбаснюк (для виграшу), 59-ий Відділ СУА, 73-ій Відділ СУА.
745 дол.: крамниця „Арка" (для виграшу).
по 500 дол.: Н.Н., З. і В. Сидораки, М. і др. І. Федорові, Є. Тріска, М. і І. Оленські (до фонду їхнього імени).
442 дол.: Укр. Нар. Союз (для виграшу)
388.25 дол.: 67-ий Відділ СУА.
350 дол.: І. і Я. Куровицькі (для виграшу)
300 дол.: 10-ий Відділ СУА
273 дол.: 71-ий Відділ СУА.
по 250 дол.: М. Пирський, Іст Віледж Міт Маркет (для виграшу), Тов. Укр. Інженерів, Відділ-Філядельфія, 86-ий Відділ СУА
220 дол.: І. і Б. Чайківські, др. О. Дерій.
по 200 дол.: Д. і Е. Жарські, З. і О. Левицькі (дорівн. фонд Пфайзера) О. і Р. Малвіно (дорівн. фонд Хемічного Банку); В. Сушків, Б. Галаган і С. Савчук (для виграшу), 64-ий Відділ СУА, 78-ий Відділ СУА, 93-ій Відділ СУА.
184 дол.: І. і С. Рожанковські.
150 дол.: Т. Криницька
145 дол.: Я. і Я. Букачевські.
140 дол.: Н. Н.
130 дол.: Панство Боба.
125 дол.: Л. і Р. Домбчевські, книгарня „Сурма (для виграшу)
120 дол.: А. Смеречинська,
108 дол.: О. Крушельницька,
104 дол.: А. і Я. Терлецькі
100.05 Анна Гомік.
по 100 дол.: О. Баландюк, Д. і О. Чайковські, А. Чорнобіл, О. і Б. Ціхотські, І. Джус, І. і О. Гафтковичі, І. Галавай, С. Ільницький, М. Лабунька, Б. Лукачевський, Х. і А. Мельник, А. Никифоряк, др. Д. Савдик, І. Шевченко, В. і А. Шумейки, Ю. Сквіртнянська, Л. Смейда, О. Татомир, М. Воєвідка, В. Возний, І. І. і З. Заяць, Пласт і Пласт-Прият, 17 Ньюарк, Укр. Громада в Люїсвіл (Кентакі), Укр. Нар. Союз - Відділ 25, Укр. Нар. Союз - Округа Перт Амбой, 13-ий Відділ СУА, 22-ий Відділ СУА, 52-ий Відділ СУА, 92-ий Відділ СУА, 102-ий Відділ СУА.
95 дол.: Є. Чапельська.
по 80 дол.: І. Гошовська, О. Пісецька.
75 дол.: Я. і др. Я. Панчуки.
по 70 дол.: О. Качапа, О. Овсянецька, А. і О. Стельмахи
60 дол.: Л. і В. Фіцаповичі.
по 50 дол.: др. Т. Артимович, З. і І. Боднарі, Д. і Д. Боудана, М. і О. Дацькові, У. і В. Дячуки, О. Добровольська, др. В. Федорців, Я. і др. О. Ґудзяки, В. Ґусаковський, О. і В. Гнатики, Л. і Р. Городиські, А. Капітан, М. Клюфас, др. Л. Коцур, Н. і І. Коропецькі, М. Костів, Н. і С. Костики, Б. Котис, О. Ковальчук, З. Квіт, Д. і М. Лебеді, М. і др. О. Лукасевичі, І. і М. Мартинець, др. А. Мацюрак, О. і Л. Мельники, А. і др. І. Новосівські, П. Попіль, І. і М. Руснаки, О. і М. Середа, М. Шиприкевич, М. Мороз-Сосяк, М. і др. Д. Стахові, В. і др. О. Тершаковці, І. і др. М. Яцухи, о. З. Злаховський, Клюб Матерей св. Івана при школі св. Івана, кредитівка Самопоміч-Балтимор, Укр. Лікарське Тов., Укр. Нар. Союз - округа Гадсон, 105 Відділ СУА, 116 Відділ СУА.
по 45 дол.: др. Я. Грабович, В. і Я. Левицькі, Є. і Д. Поритко, Г. і Р. Ратичі
44 дол.: 47-ий Відділ СУА
по 40 дол.: О. і А. Білики, М. Булавка, о. В. Грабець, І. Іванчишин, О. Салук, Г. Самутин.
по 35 дол.: М. і М. Глушок, Х. і Ю. Навроцькі, 7-ий Відділ СУА.
34 дол.: М. і О. Богданські
31 дол.: І. Грушкевич.
по 30 дол.: Л. і В. Артимишини, Т. і Р. Британ, К. і А. Буки, Л. і О. Глюти, родина Голобінських, родина М. Гречаник, Н. і М. Котиси, І. і Б. Козаки, А. і С. Поліщуки, Л. Шавяк, Л. і О. Шур.
27 дол.: др. П. Т. Демус.
по 25 дол.: Н. Н., У. і М. Бабюки, І. Баранецька, М. Березинський, Н. Бігун, О. і К. Бородайки, Д. Хариш, П. Дереш, Т. і В. Дідошаки, О. і Ю. Добчанські, І. і др. С. Дорошаки, С. Дворян, др. Б. Ґарбовський, Ю. Ґудзій, С. і Й. Іванчуки, О. Яхно, М.С. і А. Ярощі, Й. Ярема, Д. і Ю. Ганушевські, О. і С. Ганушевські, М. Гуралечко, С. і Є. Гутовичі, М. Карпевич, Х. Карпевич, Л. Кінах, Л. і Р. Книші, Г. і І. Костюки, В. А. Корсунський, др. З. і О. Кунцьо, Х. Ковш, М. і О. Крайчики, Х. і др. Т. Кузьмовичі, М. Ласійчук, Л. і др. А. Лемішки, С. Лезлея, А. Ліневичі, Г. Лукашевська, о. І. Мак, Н. і др. Б. Масики, С. і О. Менцінські, о. Р. Мірчук, С. і С. Михайлишини, др. Д. Павлишин, Л. Підстригач, Пласт-Прият: Н. Гейвен, Л. Придаткевич, П. Прищепа, Л. і Р. Раковські, К. і Б. Ренфрау, Р. Сас, Р. Шустер, М. і др. Б. Шміґелі, Е. і С. Шугани, О. і В. Шиприкевичі, др. І. і М. Сьолковські, І. і Е. Скремети, Дж. і Дж. Стахові, др. О. Котик-Степанович, Я. Щербанюк, Л. і Л. Шміґелі, М. і Я. Таморуґи, М. і Т. Угорчаки, Я. і А. Яросевичі, М. Жовнірович, Н. Хучак, М. Лозинська, і М. Вергун. 106-ий Відділ СУА.
по 20 дол.: М. і Ю. Бачинські, С. Бернадин, Л. Білик, Г. і В. Білики, Панство Л. Бодо, К. Борак, М. і Р. Борковські, Т. Хариш, В. і Л. Чудовські, Я. Дацків, Ю. Дашко, І. Дидин, Р. і В. Дигдали, Л. і Д. Ґечі, Я. Глушко, Т. і Б. Ґурани, Н. Ґуран К. Гадзевич, С. і І. Головки, І. і Є. Голюки, Панство С. Горляхи, др. М. С. Іваницький, П. Івасів, А. і М. Єйна, В. Качуровський, І. Качмарська, І. Кашубинська, С. Коба, Л. і В. Колодчини, О. Княжинська, Б. Кочмарик, О. і В. Коржі, А. і П. Крамарі, М. Крамарчук, Ю. Краус, П. Курилас, В. Левський, Панство М. Луцькі, О. Мальченко, Я. Матковський, С. Матковський, А. і П. Марчина, М. Ґерус і С. Мартюк, др. М. Снігурович-МекКачен, О. і Ю. Мельниковичі, І. і др. З. Михайлюки, А. і І. Настюки, родина Несторовичі, В. і І. Олексин, І. Олексик, О. і К. Оприско, др. Я. Остапюк, Л. Пакула, О. Панасюк, Й. і др. Т. Парфановичі, Я. Павлович, Р. Павлічко, Н. Піковський, М. і В. Приймаки, панство М. Пришляки, О. Рак, В. Рудко, І. Кедрин-Рудницький, пнство В. Салюки, М. Савчак, М. Савчук, О. Самойлук, о. В. Середович, В. Шуль, Л. Сьолковський, А. о Б. Скрдяч, О. і В. Суспа, О. і Л. Щур, Х. і В. Зарицькі, М. Зен, Н. і О. Зінкевичі.
19 дол.: П. Сопуга.
17.50 Ю. Форис.
по 15 дол.: С. Адамчук, др. В. Богданів, М. Хархаліс, В. Делькевич, О. і Н. Гафткович, родина Гошовських, В. Семанюк і Я. Кекіш, О. Кізима, А. і В. Корнило, М. і др. Р. Козицькі, Я. і І. Кукілі, Р. Кузьма, О. Кузьма, Н. Ласка, І. Лесько, М. Мартинець, Л. Мосевич, В. Мотика, Т. і О. Остапи, О. Павлович, О. Пришляк, М. і Д. Пилипець, Т. і З. Савицькі, Л. Шанковський, В. Снігура, І. Стебельський, Ш. Страухер, О. Теслюк, др. Р. Волинець, В. і М. Хамів, др. А. Риплянський, В. і Т. Сендзіки, А. і О. Венґерчуки, 66-ий Відділ СУА.
по 10 дол.: С. Андріянович, М. і В. Андрюки, Н. Бабюк, О. Бачинська, Б. Балко, С. і М. Барусевичі, Т. Бен, С. Березовська, А. Безушко, П. Білокін, В. Білинський, М. і Б. Боднарі, родина Боднарів, Т. Богачевська, А. і Б. Бойчуки, Бровніс, Т. Брикович, О. Цар, М. Харик, Г. і о. А. Чировські, Е. Чорняк, Р. Чорнобіл, Д. Чорнодольська, Д. Хухра, О. і М. Цяпка, В. і Б. Ціпаловичі, М. і Є. Цісики, родина Кирняк, М. і Є. Цибики, М. і Б. Цимбалісті, О. і І. Чмали, М. Даниш, С. і І. Десаки, О. Довгалюк, О. Дубик, Н. Дума, др. М. Дицьо, М. Дигдалевич, М. Дикун, О. Дяків, О. Джус, С. Фінан, Л. і П. Ґої, Е. і М. Ґордон. О. Джус Ґріґо, Н. і Р. Ґулаї, М. і І. Ґумовські, Дж. і З. Ґурани, А. Ганушевський, Г. і В. Гаврилюки, П. Гайдак, Б. Геврик, Н. Головінська, І. Гронь, Д. Грицеляк, Л. Гуралечко, Р. Ільницький, С. і Й. Яхніцькі, М. Яворська, Є. Рубчак-Єнсен, О. Калиновська, В. Карамушко, Г. Клембіцька, Н. Кліш, І. Клос, В. Клос, др. Т. Кмета, Б. Кондра, Я. Корчмарик, В. Корш, О. Коваль, М. і М. Крижанівські, Ю. Крижановський, Б. Куропась, І. і Л. Кушнірі, Д. Кузик, Н. і Р. Кузики, М. Квас, Г. Китастий, М. Лялька, Б. Лялька, О. Левицька, Б. Лівчат, С. Лотоцька, Ф. Лукіянович, В. Матійчин, О. і др. В. Марчуки, Л. Марковська, С. Мартиняк, Л. Мартинець, Ч. і Е. Майковські, Я. і Г. Мельники, А. і В. Мерещаки, К. Мінкевич, Д. В. Мудрій, В. Михайлів, Р. Мицик, А. і С. Микити, Г. Мисишин, М. Наменюк, А. і В. Натини, К. і А. Негода, Є. і С. Новаківські, о. Б. Опесь, Д. і В. Оріховські, Ю. і В. Панківи, С. Павлович, М. Павлічко, С. Павлишин, Д. Пенчак, др. Я. Петрущак, Г. Пісецька, Й. Поліщук, Я. Пришляк, А. Притискач, А. Пилипюк, Т. і Я. Ракочі, М. Ржепецька, Д. Самотулка, І. Саварин, М. і С. Шренко, Ю. Шутер, Л. Шавяк, А. Шмуляк, Т. Шот, др. О. Снилик, Я. Совган, М. Спіраля, С. Стасів, С. Стецура, Є. Стельмах, О. Платош-Стеткевич, М. Татарська, С. Телега, І. і А. Турчини, М. Турко, І. і П. Твердохліби, М. Тицький, О. Вареля, А. Вересюк, Х. і П. Веґенбляс, др. Й. Веремчук, В. Войтович, О. Яримович, М. Захарків, Р. Зелинська, Я. і В. Зепез
9 дол.: Б. Радловський
8.50 дол.: І. Маланчук
7 дол.: Н. Романовська.
по 6 дол.: Р. Курилас, І. Скасків
5.50 дол.: М. Лепкий
по 5 дол.: Л. Артимишин, С. і др. Т. Барановські, А. і М. Боярі, С. Білоус, Л. Хай, В. Чапельська, А. Харик, С. Цьопко, І. Хмілевська, М. Чорній, С. і І. Цьопки, О. Цибик, Є. і С. Цимбали, Й. Демченко, О. Доманська, М. Дубровська, О. Феденко, о. Т. Ґальонцка, К. Гадевич, Д. Яремко, О. Якимів, Др. Ю. Явний, Х. Кахнич, К. Кос, Г. Коцелко, Й. Костів, М. Костирко, К. Коц, Н. Ковбаснюк, П. і Ю. Крамер, Д. Кравченюк, М. Кривокульська, М. Куций, В. Літинський, П. Лихолат, Ю. МекКол, М. Мацях, С. Мацях, М. Мосюк, О. Михайлюк, І. Назаревич, О. Назар, Нільсон, М. Олійна, П. Перун, М. і Р. Погорецька, Дж. Попек, Ан і С. Сахни, С. Штомпиль, В. Сенежак, П. Шеремета, А. Шубак, А. Струк, Х. Свищук, Е. і І. Телешевські, П. Воляк, А. Заліський, М. Заставний, 32-ий Відділ СУА.
по 4 дол.: М. Бохно, Г. і М. Борецькі, В. Бурдьо, Н. і О. Даниші, В. Дмитришин, А. Дорошенко, М. Ідс, С. Галайда, Е. Гамптон, П. Гурський, А. Іванів, Л. і Ю. Каркоць, Н. і С. Новицькі, С. і Я. Осеретко, Г. Овчаренко, М. Овсіюк, М. і В. Палідвор, Р. і С. Пригоди, Я. Рудяк, М. і В. Скапівські, А. і Ч. Сорельс, М. Шкільник, П. Вацек, Б. і В. Ворошинович, М. Яримович, Я. Загора, Ґ. Запровскіс
3.11 дол.: А. Раковська,
по 3 дол.: М. Кута, А. Вішка,
по 2 дол.: О. Естенюк, Г. і О. Димитренко, А. Шапіро, Е. Закала, Р. Жилавий,
по 1 дол.: В. Батюк, О. Юхта, К. Навок.

Усім жертводавцям — щире спасибі

Управа Українського Музею

12 жовтня 1983 року

До
Президії
Світового Конгресу Вільних Українців
Торонто, Канада

Вельмишановні!

Головна Управа Об'єднання бувших Вояків Українців в Америці (ОбВУА) на своєму засіданні 9-го жовтня 1983 року винесла одноголосну ухвалу, що теперішній УККА не репрезентує нашу організацію.

ОбВУА підтримує заходи Української Американської Координаційної Ради стати крайовою репрезентацією українців ЗСА, а тим самим і нашого Об'єднання.

За Головну Управу ОбВУА

Ю. Вишневецький, голова
Осип Труш, секретар

Громада Кергонксону вшанувала пам'ять жертв Великого голоду

Кергонксон, Н. Й. (Р. Б.). — В неділю, 16-го жовтня цього року, місцева громада зібралася тут дуже численно біля православної каплиці на Союзівці, щоб узяти участь у посвяченні спеціяльно збудованого Хреста для вшанування пам'яти мільйонів жертв українського голокосту — штучного голоду в Україні, в 50-ту річницю, та у Соборній Панахиді, що її провели о. Константин Калиновський (не о. Калинович, як це було помилково подано в дописі Л.В. з попередньої імпрези — Українського Фестивалю у Кергонксоні, в ч. 193 щоденника), парох православної церкви св. Володимира у Кергонксоні, і о. д-р Богдан Волошин, парох української католицької церкви св. Трійці. Співав хор, об'єднаний із хорів обох церков, під диригентурою проф. Володимира Бакума.

Після посвячення Хреста і Панахиди відбулася заходом Об'єднання Українців Кергонксону — Відділ Українсько-Американської Координаційної Ради, Жалобна академія в залі церкви св. Трійці.

(Закінчення на ст. 4)

Замість квітів на свіжу — далеку могилу
Дорогого й Незабутнього ВУЙКА, який помер
в Аделяйді, Австралія, 22-го вересня 1983 р.

бл. п.

БОГДАНА ЖОЛКЕВИЧА

диригента хорів у Німеччині й Австралії
100.00 долярів

на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку
складають:

Марія ФІШЕР'СЛИЖ
Ярослава й Ярослав ПАНЧУКИ
Дарія і Теодосій САМОТУЛКИ
Володимир і Богдана СЛИЖІ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. мґра Івана Решетухи

на потреби НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА
в Сарсель, Франція складаємо:

12.50 дол. .... **Юліян БАЧИНСЬКИЙ**
12.50 дол. .... **Оксана БАЧИНСЬКА**

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих,
що в суботу, 22-го жовтня 1983 року по тяжкій недузі,
прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоїлася в Бозі на 78-му році життя

наша Найдорожча МАМА й БАБУНЯ

бл. п.

ПЕЛЯГІЯ із ТЕМЕХІВ ГЕЛЬБІҐ

уроджена в Бродах (Зах. Україна)

ПАНАХИДА в понеділок, 24-го жовтня 1983 р., о год. 8-ій веч. в похоронному домі Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН у вівторок, 25-го жовтня 1983 р., о год. 9:30 рано, з української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. на цвинтар Hollywood Memorial Park, Union, N.J.

Горем прибиті:

син — ЮЛІЯН з дружиною ТАСЕЮ і дітьми — АДРІЯНОМ і ДАРКОЮ
донька — ЛЮБА ГОРАЛЕЧКО з дітьми — МАРТОЮ, ОРЕСТОМ і СОНЕЮ
син — ОМЕЛЯН з дружиною МАРІЙКОЮ та дітьми — АДОЮ і ЗЕНЕЮ
донька — ЄЛИСАВЕТА ШМАЛЬЦ з дітьми — РОБЕРТОМ і ХРИСТИНОЮ
сваха — НАДІЯ СТАДНИЦЬКА

Замість квітів, просимо складати пожертви на українські сироти в Південній Америці через: Selfreliance Association, 734 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106

Ділимося сумною вісткою з всіма Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в четвер, 20-го жовтня 1983 року, на 86-му році життя,
після короткої але тяжкої хвороби, з Волі Всевишнього відійшла у Вічність

наша Найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

бл. п.

Катерина Биковець

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 21-го жовтня 1983 року в похоронному заведенні Насевича, Філядельфія, Па.

ПОХОРОН в суботу, 22-го жовтня 1983 року з української православної катедри св. Володимира у Філядельфії, Па., на цвинтар Овкленд у Філядельфії, Па.

Запишені в глибокому смутку:

чоловік — ДМИТРО
сини — ДМИТРО і МИКОЛА
племінниця — ЛЮДМИЛА з родиною
Багато щирих Приятелів і Знайомих
та ближча і дальша Родина в Україні

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ, А ЗЕМЛЯ ПРИБРАНОЇ БАТЬКІВЩИНИ ХАЙ БУДЕ ЇЙ ЛЕГКОЮ!

Велетенський успіх Меморіяльної демонстрації в Рочестері

Найбільш трагічну дату в історії українського народу — Великий голод в роках 1932-33 організований штучно окупаційним комуністичним московським урядом в Україні, — українці в Рочестері відзначили жалібно, гідно і незабутньо: згадали самі й пригадали іншим.

Той страшний голод Москва затаювала перед вільним світом 50 років. Рочестерська українська громада кілька разів намагалася винести злочин народовбивства на денне світло хоч би для осуду, але безуспішно. Ми зазнавали невдач тільки тому, що американська преса, радіо, телевізійні екрани чомусь були для нас малодоступні. Навіть за гроші, в формі платного оголошення ми не могли публічно натаврувати російський комунізм, розкрити його диявольське нутро.

І раптом нам відкрилося небо... Шевченків „світ правди" освітив нас! Про „Забутий голокост" в Україні в 1932-33 роках на ввесь голос заговорили в Рочестері радіостанції, преса заповнила свої сторінки статтями і фотографіями, телевізійні станції дають українцям півгодинні виступи (безкоштовно!), доповнюють наші інформації добрими коментарями. Одним словом, в Рочестері сталося чудо.

Самозрозуміло, таке чудо само не сталося, його здобули тяжкою працею люди. В березні місяці тут створили Комітет Українських Організацій для вшанування пам'яті жертв Великого голоду в Україні, який очолив Роман Куціль; з ним активно працювали: митрофорний протоєрей о. Федір Коваленко, Леся Робарська, Любомир Шміґель, Ірина Матічин, Олег Павлюк, Вілліям Андрушин, Павло Хорошилів, Ілля Демиденко. Членка К-ту І. Матічин і Л.Шміґель забезпечили зв'язки з американськими визначними особами та установами.

Громадський Комітет часто мав наради, активізував громаду в підготуванні маніфестації, яку було призначено на 24-го вересня 1983 року, і, щонайголовніше — пробивав терном зарослі стежки в американський світ. 18-го вересня в рочестерській щоденній газеті „Демократ і Кронікл" появилась перша ластівка — стаття Тамари Денисенко про забутий голокост в Україні й демонстрацію, яка має відбутися в Рочестері. На другий день посадник Рочестеру Томас Раєн, предсідник Монро кавнті Люшен Морен і супервайзор „тавншіп'у" Айрондеквайт Стівен Джансон підписали Проклямацію, що день 24-го вересня проголошується Днем Української Жалоби в Рочестері. Преса і телевізійні екрани подали про цю подію докладні інформації.

В середу, 21-го вересня, на радіостанції WHAM, яка своїм радіомовленням охоплює 38 стейтів й східню частину Канади, мала тригодинний виступ Валентина Макогон, від сьомої до десятої години вечора. Це була так звана „опініон програм". Українським голокостом радіослухачі дуже цікавилися й ставили різного характеру питання, на які В.Макогон давала вичерпні відповіді, здемасковувала московський червоний імперіялізм, який прагне поневолити (завоювати) вільний світ. Тригодинна радіопрограма з українською тематикою! І безплатно! Громаду це не коштувало ані цента! Управитель радіопрограми бажав продовжити ще на півгодини дискусію з слухачами, але це буде зроблено іншим разом. Цього ж дня, 21-го вересня, в „Рочестер Демократ і Кронікл" було поміщено на цілу сторінку, в формі оголошення, освідомлюючий інформативний матеріял про Голокост в Україні, призначений для англомовного світу. Кошти оголошення заплатили д-р Теофіль Артимович, д-р Борис Шміґель; власники підприємств: Мирон Баб'юк, Андрій Чорнобіль, Ярема Павлович, та Українська Кредитова Спілка.

В суботу, 24-го вересня, нам дописала погода, був соняшний осінній день. Збірка демонстрантів — в центрі міста біля Liberty Pole. Українці прибули з усіх кінців вулиць. В демонстрації взяла активну участь молодь: діти української парафіяльної школи при церкві св. Йосафата, учні Школи українознавства, Пласт, СУМ, ОДУМ (в уніформах), жінки в народних строях, організації з транспарантами й прапорами. Комітет замовив міські автобуси, які везли людей на демонстрацію з церковних паркових площ.

Похід розпочали в 11-ій годині ранку. На чолі колони йшли з прапорами американські й українські ветерани у військових уніформах, за ними в перших рядах духовенство: архимандрит, сім священиків, іподиякони й церковний причет, а за ними несли труни, які імітували символічну похоронну процесію, якої під час Великого голоду в Україні не було. „Коли вони вмирали — їм дзвони не грали..." Три труни — чорні домовини, на яких обабіч написи великими Літерами: 7,000,000 Українських жертв голоду". Перед кожною труною несли вінки...

Оркестра „Батурин" з Торонто грала побожну молитву „Святий Боже" і похоронний марш. Позаду трун йшли ті, що були свідками Голоду, йшли зі сльозами в очах. Ця подія відновила в їхній пам'яті мариво голоду: опухлих рідних, мертві села...

А далі в рядах демонстрантів йшли достойники американського світу: конґресмен Барбер Канабл, Монро кавнті менеджер Люшин Морен, посадник Рочестеру Томас Раєн, представниця від Сенату нюйоркського стейту Пені Кук і десяток інших знаних і заслужених діячів публічного життя. Навіть члени Комітету не сподівалися, що запрошені почесні гості візьмуть участь в Жалобному поході української громади Рочестеру. Слава їм і щире спасибі!

Всіх разом в поході Жалобної маніфестації (за підрахунком поліції) було понад 2,500 осіб.

Жалобний похід закінчився Меморіяльною маніфестацією на широкій площі Civic Center Plaza. На трибуні піднесення прапорів довершили українсько-американські ветерани Джан Онуфрик Пост і колишні вояки Української Дивізії. Під звуки оркестри „Батурин" (диригент В.Карадаш) Галина Сохань-Ґрідлі співала американський і український гимни, адвокат Вілліям Андрушин виголосив вступне слово. Інж. Любомир Шміґель був умілим майстром церемонії. Тоді Ірина Матічин прочитала Проклямацію, в якій сказано, що цей день, 24-го вересня 1983 року, проголошується Днем Української Жалоби в Рочестері. Треба відмітити, що завдяки старанню Громадського Комітету Український День Жалоби також проголосили в міських поселеннях: Кларсон, Свіден та Айрондеквайт.

Великою сенсацією було жалобне Послання до українців у Рочестері президента Америки Роналда Реґена. Також прислали співчуття жалю конґресмен Гортон, сенатор Д'Амато, Об'єднання Жидів у Рочестері та ряд інших відомих державно-політичних діячів.

Соборну Заупокійну Літургію відправили всі присутні на Жалобній маніфестації священослужителі, під час якої співав чоловічий хор „Сурма" під керівництвом інж. Ярослава Матковського. В перших рядах перед трибуною займали місця запрошені почесні гості. Під час Літії вони мали засвічені свічки, але, не знаючи української церковної відправи, вони пильно приглядалися, коли встає і сідає голова Громадського Комітету Р.Куціль і наслідували його. Правду кажучи, Романа Куціля як громадського діяча варт наслідувати кожного і похмурого і соняшного дня, бо все, що роблено, щоб відзначити 50-річчя Голокосту України, від початку до кінця було пляноване й виконане під його керівництвом. А що в Рочестері соборно відзначено голодомор в Україні також в значній мірі треба завдячувати Р. Куцілеві.

З короткими промовами виступали: парох церкви св. Йосафата архимандрит Віктор Поспішил, настоятель православної церкви св. Покрови митр. прот. о. Ф.Коваленко, кавнті менеджер Л.Морен, посадник Рочестеру Т.Раєн, представниця Нюйоркського стейтового Сенату П.Кук. Всі вони таврували московський комуністичний режим за доконані ним народовбивства в минулому й тепер, і перестерігали лідерів вільного світу, що большевицька Москва прагне за всяку ціну заволодіти світом, тому з нею треба вести дипломатичні розмови з позиції сили.

Головним промовцем був конґресмен Б.Канабл. „Ми мусимо пам'ятати і розкривати всі злочини Москви перед вільним світом", — говорив конґресмен. Він відхилився на хвильку від теми голодомору і розказав про свою подорож до Києва — столиці України. В Совєтах показували йому „потьомкінські села" і частували добре до часу, коли конґресменові прийшла черга виголосити тост. Піднявши келех, він проголосив: „Слава Україні". Слова його викликали гробову мовчанку, комуністичні верховоди завмерли, ніхто ані слова... Тоді конґресмен запитав перекладача, що сталося? А він каже: „На прийнятті присутні переважно росіяни і вони вас, конґресмене, не розуміють..." Конґресмен Б.Канабл закінчив свою промову на маніфестації в Рочестері тими ж словами, що й в Києві: Слава Україні! — і площа загриміла від окликів „Слава!" і від овацій.

В українському Дні Жалоби взяли участь литовці, лотиші, естонці, корейці, в'єтнамці, поляки. Майстер церемонії тепло привітав їх.

Маніфестація наближується до кінця. Майстер церемонії покликав на трибуну тих, що мали щастя вижити той лютий голод в Україні в 1932-33 роках, під звуки оркестри, що жалібно грала пісню „Видиш, брате мій"...

До мікрофону підійшла Ганна Сохань-Ґредлі, яка в супроводі оркестри заспівала „Ґод, блес Амеріка", потім всі учасники маніфестації (з оркестрою) заспівали „Боже Великий, Боже Всесильний, на нашу рідну землю поглянь". Цією молитвою українці в Рочестері закінчили демонстрацію і маніфестацію у п'ятдесятиріччя Великого голоду в Україні. Це була голосна подія на весь Рочестер і околиці.

На всіх трьох телевізійних станціях появилися обширні фільмові насвітлення та інформації про ґеноцид в Україні. Вся місцева англомовна преса на перших сторінках помістила найбільшого розміру світлини з демонстрації і довгі статті про поневолення й страждання українського народу під російсько-большевицькою окупацією.

В неділю, 25-го вересня, на каналі ч. 10, мала півгодинне інтерв'ю про голод в Україні Марта Шміґель, а 26-го вересня на тій же телевізійній станції о 9:45 годині ранку виступали: професор Бракпорт-коледжу Барбара Янкар і Валентина Макогон (та сама, що три години говорила в радіопрограмі). Вони півгодини інформували американський нарід про Український Забутий Голокост і будучність української нації.

Ірина Матічин, яка працює в Республіканській партії, після маніфестації одержала від американських відомих політичних діячів багато листів з висловом співчуття і подяку за усвідомлення про голодомор, доконаний червоною Москвою в Україні. Голова Республіканської партії на повіт Монро Роналд Старкветер закінчив свій лист такими словами: „...Я бачив сльози в очах тих, що переживали голод. Вони зрушили моє серце. Дякую, що помогли мені зрозуміти, якою ціною люди оплачують волю. Велику й поважну роботу ви зробили".

Харитон Довгалюк

Інтенсивний курс гри на бандурі

Учасники і інструктори минулорічного інтенсивного курсу ШКМ

„В час, коли на Україні нівечать нашу культуру, тут, на вільній землі, вона має можливість процвітати". Вона має цю змогу завдяки ентузіястам українського національного мистецтва, які не жаліють свого часу і труду, щоб популяризувати його поза межами наших громад скрізь по вільному світі

Тут, в Америці, ті, що працюють, чекають на довгі „вікенди", щоб використати на відпочинок, виїжджаючи поза місто. Так вони відпружуються від щоденної праці і проводять тих кілька днів серед природи. І ось на свято „Дня Подяки", у той час, коли кожна американська і українська родина збереться за спільним столом, щоб відсвяткувати традиційного „індика", вже четвертий рік Школа Кобзарського Мистецтва в Ню Йорку організує інтенсивний курс гри на бандурі, на який з'їдуться бандуристи з усіх закутків Америки, а навіть з Торонто, Монтреалю, і інших міст Канади. Вже після першого успішного курсу учасники-бандуристи висловили бажання, щоб такі курси відбувались кожного „вікенду" Дня Подяки.

Що примушує молодих бандуристів до такої посвяти? Безперечно—любов до нашого стародавнього інструмента. Вони мріють, що таки прийде той великий час, коли їхня бандура залунає на Україні у княжому Києві.

Пригадуємо, як батьки приводили до школи своїх ще зовсім малих дітей за руку. Цього року якраз тим найменшим кандидатам на бандуристів присвячуємо окрему увагу. Перший раз в історії кобзарства на еміґрації ми будемо мати малі бандури, вироблені в Ню Йорку, на яких можна буде вчити дітей від семи років. Вже тепер приймаємо замовлення на такі бандури. Маємо в пляні виріб бандур, подібних до чернігівських (будуть багато легші), а тим самим більш відповідні для дівчат, які по деяких ансамблях є в більшості.

Тим часом для тих, хто бажає бути на курсі ШКМ, а не має бандури, є можливість купити бандуру: обмежене число чернігівських бандур по доступних цінах є у ШКМ. Цього року перший раз Школа дасть кілька стипендій для здібних, але незаможних бандуристів, а головне для тих, які тепер почнуть навчання гри на бандурі. Це—надзвичайна нагода для мі сцевостей поблизу Ню Йорку, де заплановані початкові групи гри на бандурі. Якщо в даній групі буде щонайменше сім учасників—Школа дасть знижку в оплаті. Всі діти напевно дістануть добрі підвалини гри на бандурі, з якими буде легко продовжувати навчання пізніше.

ШКМ закликає українських батьків, щоб дали можливість своїм дітям через бандуру пізнати справжні пісенно-музичні скарби рідної культури. Адже знаємо з історії, яке велетенське значення для збереження національного духу має народна пісня, а пісня лірників і кобзарів—зокрема.

Поет Василь Барка, щирий шанувальник бандури, одного разу сказав так: „Вивчення кобзарстваріднить нас найближче з предківською долею, лицарськістю в житті. Вчить нас по-правді жити,—як ні один філософський трактат чи книга повістярства в світі".

Виклади і навчання на курсі вестимуть найбільш досвідчені інструктори. Загальні кляси присвячені техніці гри на бандурі та опрацьованню репертуару ансамблевого і сольового.

Буде кляса для тих, які зацікавленні технікою гри на полтавських бандурах.

Учасники будуть мати нагоду познайомитися із здобутками інтенсивного курсу минулих років, провести корисно час в рідному кобзарському гурті, а у вільний від науки час будуть зорґанізовані екскурсії, щоб учасники мали нагоду оглянути Ню Йорк та зробити світлини.

Для замісцевих курсантів ШКМ подбає про нічліги. Для цього слід завчасу повідомити ШКМистецтва.

Оплата за навчання і харчі 50 американських дол.;40 дол. у групах, де зголоситься сім-вісім осіб; 60 дол. від одного учасника в разі спізненого зголошення.

Аплікації і 25 дол. завдатку просимо присилати до 15 листопада на адресу: School of Bandura, 84-82 164-th St., Jamaica, N. Y. 11432.

В Гемпстеді відзначено день родини

Громадська праця в кожній громаді завжди вимагає багато посвяти, зусилля і помисловости своїх членів, хоч у великих українських скупченнях така праця багато легша, коли порівнювати її з тими громадами, де українців порівняно мало і перебувають вони розсіяні по більшому терені. До таких менших громад, де важче вести суспільну працю, належить українська громада на Лонґ Айленді, Н. Й., яку в пресі найчастіше окреслюється назвою одного з міст—Гемпстеду.

Слід підкреслити, що в Гемпстеді є тільки українська католицька церква св. Володимира і кільканадцять українських родин; всі інші розкинені по цілому Довгому Острові. Деяким з них треба їхати понад годину до осередку громадського життя—Українського Католицького Центру св. Володимира в Юніондейлі.

Все ж таки українська громада на Лонґ Айленді існує, проявляє відносно велику активність і може похвалитися нималими успіхами. Велика частина успіху належить 42-му Відділові ООЧСУ, який діє в Гемпстеді вже понад 20 років. Від самого початку заснування до сьогодні, журбою нашою завжди було одне—як втримати українську громаду активною, жертвенною і в міру можливостей об'єднаною.

Маючи це на увазі, праця нас усіх була запланована так, щоб охоплювала всі ділянки життя громади. Неоднократно ми бралися за справи, про які в інших громадах навіть не думали. Для прикладу згадаймо так дуже розповсюджені тепер на поселеннях дитячі і молодечі школи гри на бандурі. Чи багато знає, що чи не першу такого роду школу зорганізували ми в Гемпстеді в 1966 році, і вона існує тут всі ці 17 років.

Коли в 1980 Світовий Конгрес Вільних Українців проголосив Декаду Української Родини, бажаючи в той спосіб звернути увагу на тривожний факт, що сучасна родина переходить велику кризу, яка захитує її основи, і тому вимагає широкої уваги суспільства, наша громада була першою, яка цю важливу справу зуміла вплести в свою діяльність. Вже четвертий рік гемпстедська громада влаштовує імпрезу День Родини. Цей День Родини є сполученням молитви в намірені всіх родин, родинної гостини, розваги, але також і глибокого роздуму над всіми тими процесами, які проходять в сучасній родині.

Цього року День Родини відбувся в неділю, 25-го вересня, при участі понад 240 осіб, а це добрий успіх, як на умовини в нашій громаді. О год. 10-ій вранці в місцевих церквах обох віровизнань відправлено Святі Літургії в намірені всіх родин нашої громади, а о год. 1:30 по полудні в залі Українського Католицького Центру св. Володимира розпочалась святочна програма.

В гарно удекорованій залі, прикрашеній живими квітами, привітно вітали гостей господарі свята. Свято відкрив коротким словом голова 42-го Відділу Іван Пакош, підкреслюючи особливу важливість родини в сучасному суспільно нестабільному часі. Молитву, приготовану на цю особливу нагоду, провів о. Антоній Кучма, парох УКЦ Св. Родини в Іст Айсліпі, а відтак однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлих членів родин.

До переведення програми попрошено молоду громадську діячку, імпрезову референтку Відділу Олю Пищимуху. Доповідь з родинною тематикою в українській і англійській мовах виголосив молодий професіоналіст Михайло Драбик, наголошуючи особливу ролю української родини в збереженні національної ідентичности.

В мистецькій частині виступила з деклямацією Людмила Ільницька з Філядельфії та подружжя Вакулінські і Капчаки, які вивели актуальний скеч під назвою „Новоженці". Кульмінаційним вершком мистецької програми був виступ штукаря-„чарівника", який так захопив наших найменших гостей, що вони обсіли цілу сцену і дивились на нього, мов зачаровані. Бачучи це, штукар знайшов спосіб, як заанґажувати їх до помочі при переведенні різних штук, за що відтак вручив їм „грамоти знання чародійного ремесла".

Після закінчення офіційної частини і смачного обіду, який приготовили і вміло подали українські господині під проводом Любомири Пакош, відспівано „Многая Літа" всім присутнім родинам, а відтак всі весело забавлялися до пізнього вечора при звуках оркестри „Блискавка" з Озон Парку. Раділо серце дивитись, коли в час забавової частини імпрези молодь виводила хороводи по цілій залі і сцені з молодшими від себе і цілком малесенькими дітьми і як батьки танцювали з дітьми, а бабуні і дідусі— з внуками і онуками.

Катерина Мицьо

Щедрість ...

(Закінчення зі ст. 2)

трагедії, спричиненій Москвою. Ця жалібна подія повинна була об'єднати всіх українців у спільній молитві, як і на спільній маніфестації у Вашінґтоні, незалежно від політичних поглядів і громадських „фронтів". Недавно у „Свободі" авторка статті п. з. „Про тих, що їх не було", О-КА, у рефлексіях з маніфестації м'яко зауважила: „Хто, однак, відповідає за те, що не було у Вашінґтоні однієї великої частини української молоді, молоді СУМА, що не могла враз з своїми однолітками засвідчити об'єднано того великого протесту перед світом за викликаний Москвою голод і смерть семи мільйонів українців? Жалко, дуже жалко, що їх не було..." Від себе додам, також із великим жалем, що не було їх і на Жалібній панахиді у Бавнд Бруку, де була зорґанізована молодь зі своїми прапорами — Пласт і ОДУМ.

А жаль цей цілком оправданий тому, що СУМА взяла свою ідею з тієї частини України, де в історично-короткий час і сталася трагедія Великого голоду, а в ній загинули мученицькою смертю прадіди, діди, бабуні й інші члени родини деяких теперішніх сумівців в Америці. На моє питання — чому не їдете до Вашінґтону на маніфестацію, я дістала відповідь від сумівців, що, мовляв, ніхто з проводу заряджень не давав і автобусів не замовлено, а хто хоче, то може їхати приватно — не в одностроях і без прапорів. Так приватно дехто й поїхав. Постає питання — чи провід СУМА думав, що організована участь сумівців у цій масовій 20,000-тисячній маніфестації, об'єднано разом з усією українською молоддю, зневажила б, або сплямила б прапори СУМА? Гадаємо, що якраз навпаки. Натомість те, що провід СУМА спричинився до ізоляції сумівців від решти організованої молоді у відзначенні нашої, спільної для всіх трагедії, то цим сумівські провідники зневажили тільки самих себе. З обуренням довідуємось, що деякі осередки СУМА під час масового відзначення 50-ліття Голодової облоги у Вашінґтоні влаштували у себе забаву з танцями. Це вже щось макабричне.

Річ відома — зневажаючи себе, не сподіваймося на повагу від інших. І недарма знана дисидентка, Ірина Калинець, сказала: „Ми українці, щедрі на зневагу".

Громада...

(Закінчення зі ст. 3)

Свято відкрив голова Об'єднання д-р Олег Волянський, а учасники повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанували пам'ять від семи до 10 мільйонів жертв, замучених голодовою сметю червоною Москвою. У мистецькій частині програми виступав хор „Золотий Гомін" під диригентурою д-ра О. Волянського, який започаткував програму піснею „Чорна рілля ізорана", арр. С. Людкевича. Глибоку й цікаво осмислену доповідь про Великий голод виголосив проф. Володимир Бакум, нав'язуючи цей найбільший геноцид в історії людства до інших злочинів червоної Москви, які перманентно повторюються. З черги хор „Золотий гомін" проспівав дві пісні: „Зажурилась Україна" в обробці О. Кошиця, і „Встає хмара", до слів Т. Шеченка, в обробці В. Ємця. Два вірші прочитали — проф. Андрій Баранник — вірш І. Халяви „1933", і Оля Чаплай — „Голод" Богдана Бори.

На закінчення хор „Золотий Гомін", скріплений співаками з православної церкви відспівав пісню „Шалійте, шалійте", муз. А. Вахнянина. „Молитву за Україну" музика Лисенка, всі присутні співали разом з хором, чим і закінчено цю Жалобну академію, що була продовженням уже кількох інших великих імпрез із циклу вшанувань жертв Великого голоду з-перед 50-ти років, тут, на цьому терені.